

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане“

COM(2013) 348 final — 2013/0188(CNS)

(2014/C 67/12)

Докладчик: г-н DANDEA

На 27 юни 2013 г. Съветът реши, в съответствие с член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в данъчната област“

COM(2013) 348 final — 2013/0188 (CNS).

Специализирана секция „Икономически и валутен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 4 октомври 2013 г.

На 493-тата си пленарна сесия, проведена на 16 и 17 октомври 2013 г. (заседание от 16 октомври 2013 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 142 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 6 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК приветства предложението за директива⁽¹⁾ за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в данъчната област (АОИ) и счита, че то представлява значителна стъпка към осъществяването на плана за действие за засилване на борбата с данъчните измами и укриването на данъци⁽²⁾.

1.2 Според Комитета това предложение не може да се разглежда отделно от други европейски и международни инициативи, насочени към увеличаване на обмена на информация между данъчните администрации, сред които: разширяването на обхвата на европейската Директива за спестяванията от 2005 г.; Законът на САЩ за спазване на данъчното законодателство при откриване на сметки в чужбина (FATCA), във връзка с който редица европейски страни се опитват да постигнат двустранни споразумения със САЩ, наред с другото и за да защитят собствените си права; както и действащата директива за автоматичен обмен на информация, за която понастоящем се иска разширяване на обхвата.

1.3 Като се има предвид фактът, че ежегодно държавите членки губят милиарди евро в резултат от данъчни измами и укриване на данъци, ЕИСК счита за основателно предложението на Комисията за ускоряване на прилагането на някои разпоредби от Директива 2011/16/ЕС относно АОИ.

1.4 Комисията предлага към категориите доходи, попадащи в обхвата на АОИ, да бъдат добавени още пет категории. ЕИСК е съгласен, че тези нови категории доходи следва да бъдат

включени, тъй като е по-вероятно те бъдат засегнати от данъчни измами отколкото категориите, които вече са включени в обхвата на директивата.

1.5 Тъй като укриването на данъци и данъчните измами са световни проблеми, борбата с тях не може да се води единствено на територията на ЕС. Затова ЕИСК призовава Комисията и държавите членки да удвоят усилията си в преговорите в рамките на ОИСР и други световни органи, за да популяризират АОИ като международен стандарт.

1.6 ЕИСК призовава по-специално държавите членки да гарантират, че бъдещият стандарт за АОИ ще отчита правните изисквания, постиженията и експертния опит на ЕС в тази област и приканва държавите членки да приемат съгласувана позиция в този смисъл, така че европейската позиция да придобие по-голяма тежест в международните дискусии.

1.7 Освен това, по отношение на международните и европейските инициативи Комитетът смята, че е необходимо да се създадат възможно най-равнопоставени условия с възможно най-голям брой страни, за да се избегнат във възможно най-голяма степен евентуални отрицателни икономически и други последици за Съюза.

1.8 С цел опростяване и ефективност, както и от гледна точка на намаляване на разходите и в полза на всички участници, ЕИСК счита, че трябва да се работи за хармонизиране на различните системи за обмен на информация, създадени за отделните инициативи и свеждането им до една единствена система. Това би трябвало да се постигне най-малкото на европейско равнище. Освен това основните приложими правила трябва да бъдат ясни и недвусмислени и в съответствие с преследваните цели.

(1) COM(2013) 348 final.

(2) COM(2012) 722 final.

1.9 ЕИСК призовава държавите членки да гарантират наличието на човешките, технологичните и финансовите ресурси, необходими за успешното прилагане на АОИ, като имат предвид сложността и обема на информацията, която ще се обменя между държавите членки от 2015 г. нататък. Обучението на длъжностните лица, които ще отговарят за обмена на информацията, трябва да бъде приоритет.

1.10 ЕИСК изразява убеждението, че за да бъдат новите инструменти за борба с данъчните нарушения ефективни, Комисията и държавите членки трябва да засилят усилията си за опростяване и хармонизиране на данъчното законодателство.

2. Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС

2.1 С оглед на нарастването на данъчните измами и укриването на данъци през последните години и на сериозното въздействие, което това оказва върху държавите членки, изразяващо се в ежегодни загуби на милиарди евро, Комисията изготви това предложение за директива за изменение на някои разпоредби от Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в данъчната област.

2.2 Целта на предложението на Комисията е да разшири обхвата на АОИ в ЕС отвъд границите на съществуващата система.

2.3 Комисията предлага да бъде изменен член 8 от директивата, като в обхвата на АОИ бъдат въведени нови категории доходи, и да се премахне позоваването на прага, под който дадена държава членка може да не желае да получава информация от други държави членки, както и да се ускори прилагането на разпоредбите на настоящата директива относно разширяването на автоматичния обмен на информация.

2.4 Новите категории доходи, които ще бъдат предмет на АОИ, са: **дивиденди, прираст на капитал, всички доходи, генерирани във връзка с активи, държани във финансова сметка, всяка сума, по която финансовата институция се явява длъжник, включително погасителни вноски и салда по сметки.** Държавите членки ще трябва да изпращат информация за тези доходи от началото на 2015 г.

2.5 Като взема предвид консултациите с държавите членки, Комисията предлага да бъде премахнат прагът, под който държавите членки могат да изберат да не получават определен вид информация, като посочва, че той не е практичен и че държавите членки са съгласни да бъде премахнат.

2.6 По отношение на новите категории доходи Комисията не запазва **условието за наличност на информацията**, което съществува понастоящем по отношение на категориите доходи,

посочени в член 8, параграф 1. Чрез този подход се ускорява разширяването и прилагането на задължителния автоматичен обмен на информация.

2.7 Предложението на Комисията съответства на инициативата на някои държави членки да сключат споразумения със САЩ във връзка със Закона на САЩ за спазване на данъчното законодателство при откриване на сметки в чужбина (Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA), задължавайки се по този начин да осигуряват по-широко сътрудничество в съответствие с член 19 от Директивата относно административното сътрудничество с други държави членки.

3. Общи бележки

3.1 Настоящото предложение за директива е една от мерките в плана за действие⁽³⁾ за укрепване на борбата с данъчните измами и укриването на данъци, представен от Комисията в края на 2012 г. по искане на Европейския съвет. В становището си⁽⁴⁾ ЕИСК приветства представянето на плана и изрази подкрепата си за Комисията в борбата с тези практики, които засягат вътрешния пазар.

3.2 Всяка година държавите членки губят милиарди евро в резултат от данъчни измами и укриване на данъци. Като има предвид, че данъчните измами⁽⁵⁾ и укриването на данъци⁽⁶⁾ подкопават данъчната основа и съответно принуждават държавите членки да повишават данъците, Комитетът счита, че тези практики са не само незаконни, но и неморални, засягат в значителна степен функционирането на вътрешния пазар и правят данъчните системи несправедливи спрямо данъкоплатците.

3.3 Данъчните измами и укриването на данъци са световни проблеми. Следователно мерките за борба с тях на вътрешния пазар трябва да бъдат допълнени със споразумения в рамките на ОИСР, G8, G20 и други органи, за въвеждане на АОИ като международен стандарт. ЕИСК приветства усилията на някои държави членки, които вече са сключили споразумения със САЩ във връзка с FATCA. В съответствие с член 19 от Директивата относно административното сътрудничество, тези споразумения ще дадат на държавите членки възможност за по-широко сътрудничество в областта на автоматичния обмен на информация. ЕИСК обаче приветства факта, че с предложението за разширяване на задължителния обмен на информация на държавите членки се предоставя унифицирано европейско правно основание, което ще гарантира правната сигурност за компетентните органи и икономическите оператори. ЕИСК счита също за важно бъдещият световен стандарт за автоматичен обмен на информация да отчита правните изисквания, постиженията и експертния опит на ЕС в тази област.

⁽³⁾ Пак там.

⁽⁴⁾ ОВ С 198, 10.7.2013 г., стр. 34.

⁽⁵⁾ Данъчните измами са форма на умишлено укриване на данъци, която обичайно се наказва по силата на наказателното право. Терминът включва ситуации, при които умишлено се внасят неверни декларации или се изготвят фалшиви документи. (Определението е взето от COM(2012) 351 final).

⁽⁶⁾ Укриването на данъци обикновено обхваща незаконни споразумения, при които се укриват или пренебрегват данъчни задължения, т.е. данъкоплатецът плаща по-малко данъци, отколкото е правно задължен да плати, като укрива доходи или информация от данъчните органи (Определението е взето от COM(2012) 351 final).

3.4 Голямата сложност на данъчните системи на държавите членки и големите разлики между тях могат да се окажат значителни препятствия пред прилагането на АОИ. ЕИСК изразява убеждението, че за да се гарантира ефикасното и ефективното функциониране на новите инструменти за борба с данъчните измами и укриването на данъци, Комисията и държавите членки трябва да засилят усилията си за опростяване и хармонизиране на данъчното законодателство.

4. Специфични бележки

4.1 С предложението за директива Комисията желае да включи в АОИ пет нови категории доходи: дивиденди, прираст на капитал, всички доходи, генерирани във връзка с активи, държани във финансова сметка, всяка сума, по която финансовата институция се явява длъжник, включително погасителни вноски и салда по сметки. ЕИСК е съгласен, че тези нови категории доходи следва да бъдат включени, тъй като предвид тяхното естество и мащаби е по-вероятно те бъдат засегнати от данъчни измами отколкото категориите, които вече са включени в обхвата на директивата.

4.2 Комисията не запазва условието за наличност на информацията по отношение на новите категории доход, предмет на автоматичен обмен на информация. Държавите членки ще трябва да изпращат получените данни за тези категории доходи от данъчната 2014 г. нататък. ЕИСК приветства предложението на

Комисията, което ще ускори прилагането на АОИ по смисъла на Директива 2011/16/ЕС.

4.3 Автоматичният обмен на информация изисква всяка държава членка да получава значителен обем информация от всички останали държави членки. ЕИСК призовава държавите членки да гарантират наличието на човешките, технологичните и финансовите ресурси, необходими за прилагането на АОИ от 2015 г. нататък.

4.4 Предвид сложността на данните, предмет на системата за АОИ, ЕИСК призовава държавите членки да осигурят обучение за длъжностните лица, които ще работят с тази система, за да гарантират нейното ефективно функциониране.

4.5 В предложението за директива Комисията не е променила условието за наличност на информацията във връзка с категориите доходи, посочени в член 8, параграф 1 на Директива 2011/16/ЕС. ЕИСК препоръчва държавите членки да положат усилия да гарантират, че тези данни ще могат да бъдат събирани от 2017 г. нататък, когато следва да бъдат включени в системата за АОИ, в съответствие с настоящите разпоредби на директивата.

Брюксел, 16 октомври 2013 г.

Председател на
Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE